

2022-2023 Akademik Yılı

Faaliyet Raporu

İçindekiler

Merkez Hakkında	2
Etkinlikler	7
a. Eşit Bakım Emegi	7
b. “Akademide Feminist Köprüler Kurmak” Seminerler Serisi	8
c. Eleştirel Erkeklik Çalışmaları Seminerler Serisi	10
d. Diğer Etkinlikler	12
e. Podcast Yayınları	20
f. Diğer Faaliyetler	21
Staj Programlarımız	24
a. Kış Staj Programı	24
b. Yaz Staj Programı	24
Gelecek Dönem	25

Merkez Hakkında

Misyon

TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, toplumsal cinsiyet eşitliğine ve temsilde eşitlik ilkesine dayanan ve toplumsal cinsiyet konusunda farkındalığı ve duyarlılığı yüksek olan bir üniversite ortamı için gerekli akademik, idari, teorik ve pratik çalışmaları gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur. Bunun için merkez, toplumsal cinsiyet ile ilgili ulusal ve uluslararası bilimsel araştırmalar yapar ve bu araştırmaları destekler, disiplinlerarası bir yaklaşım sergiler, tüm fakülte, bölüm ve idari birimleri dahil ederek toplumsal cinsiyet konusunu sürekli gündemde tutar, akademiye ve toplumu birleştiren etkinlikler, paneller, projeler ve faaliyetler gerçekleştirir, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime dayanan her türlü ayrımcılığı ve cinsel tacizi önlemeyi hedefler.

Vizyon

1. Toplumsal cinsiyet alanında bilimsel araştırmalar yapar.
2. Ulusal ve uluslararası konferanslar, seminerler, kongreler ve paneller düzenler.
3. Akademik ve bilimsel araştırma faaliyetlerine destek olur.
4. Öğrencilerin, akademik ve idari personelin toplumsal cinsiyet ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalığını ve duyarlılığını artırmaya yönelik eğitimler verir, projeler gerçekleştirir ve çalışmalar yapar.
5. Toplumsal cinsiyet konusunda ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapar ve ulusal ve uluslararası projeler yürütür.
6. Üniversite kütüphanesi bünyesinde toplumsal cinsiyet, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın çalışmaları ve benzer konularda bir bölüm ve arşiv oluşturur.
7. Yükseköğretim Kurumu'nun Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Tutum Belgesi'nde öngördüğü şekilde "toplumsal cinsiyet eşitliği dersinin zorunlu ders olarak müfredata eklenmesi" yönünde çalışmalar yapar.
8. TED Üniversitesi yerleşkesinde güvenliği sağlayıcı ve her türlü tacizi önleyici tüm tedbirlerin alınmasını teşvik eder.
9. TED Üniversitesi'nin her biriminde temsilde ve karar alma yetkisinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için çalışır.
10. TED Üniversitesi'nde kadınların çalışma ortamlarını kolaylaştıracak her türlü tedbirin sağlanmasına öncü ve destek olur. Psikolojik Rehberlik ve Danışmanlık desteği ile cinsel tacizi önleme ve iş yeri nezaketsizliğini önlemeye yönelik birimlerin kurulması ve benzer uygulamaların gerçekleşmesine destek olur.

Merkez Bileşenleri

Yönetim Kurulu

Prof. Dr. Zuhâl Yeşilyurt Gündüz
Prof. Dr. Kezban Çelik
Prof. Dr. Aylin Özman
Dr. Öğr. Üyesi Aylin Çakıroğlu Çevik
Dr. Öğr. Üyesi Gülşen Seven

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Şebnem Akipek Öcal
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur Ar Karcı
Dr. Öğr. Üyesi Selin Akyüz Tursun
Dr. Öğr. Üyesi Gülçin Con Wright

Merkez Üyeleri

Dr. Öğr. Üyesi Beril Türkoğlu Demirel
Dr. Bezen Coşkun
Dr. Burcu Asena–Salman
Dr. Burcu Sarı Karademir
Dr. Öğr. Üyesi Canay Doğulu
Araş. Gör. Cemre Öztoprak
Dr. Öğr. Üyesi Duygu Onay Çöker
Araş. Gör. Ezgi Alp
Araş. Gör. Sevi Gizem Zeybek
Dr. Sinem Sözen Özdoğan
Dr. Öğr. Üyesi Şule Akdoğan
Doç. Dr. Zehra Yılmaz Yağcı

Uzman Yardımcılığı

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uzman Yardımcısı
Tuğçe Çetinkaya

Merkez Bursiyerleri

Berfin Ece Aslaner
Büşra Başar
Ecem Günaydın
Öykü Ünal
Zeynep Çavuşoğlu

Merkez Bursiyerleri

Berfin Ece Aslaner

Berfin Ece Aslaner, TED Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü mezunu ve İngilizce Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencisidir. Öğrenim hayatı sırasında devlet kurumlarında yaptığı stajlarına ek olarak Türk Amerikan Derneği Cinnah Anaokulu'nda ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Gündüz Bakımevi'nde stajlarını tamamlamıştır. Aslaner, eğitim-öğretim hayatı boyunca toplumsal cinsiyet ve erken çocukluk dönemi arasındaki ilişkiye odaklanmış olup, Prof. Dr. Sibel Balcı'nın bilimsel araştırma projesi olan "Investigating Gender Roles in Turkish Early Childhood Story Books"a bursiyer öğrenci olarak katkı sağladıktan sonra kazandığı toplumsal cinsiyetin erken çocukluk yazınındaki temsili hakkındaki perspektifi dijital ve bireysel olarak raporlamaya devam etmiştir. Öğretmenlik alanındaki proje ve stajlarının dışında bu ilgisini TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi'nde yaptığı yaz stajı ile pekiştirmiştir. Toplumsal cinsiyetin eğitimle kesiştiği noktalara odaklanıp proje çalışmalarına araştırmalarıyla katkıda bulunarak stajını tamamlamıştır. 2022'de TÜBİTAK 2237-A ve TED Ambassador projelerine ka-

tilerak ilk lisansını tamamlamıştır. TED Tam Destek Sosyal Sorumluluk Projesi ile Ankara'da burslu öğrencilere gönüllü olarak İngilizce dersleri vermekte olup, Artı Dil eğitim kurumunda İngilizce öğretmeni olarak çalışmaktadır. Berfin Ece Aslaner, merkezin yarı zamanlı çalışanı olmayı aktif olarak sürdürmektedir.

Büşra Başar

Büşra Başar, TED Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü 4. sınıf öğrencisidir. Lisans Öğrencileri Araştırma Desteği (LAD) kapsamında, TED Üniversitesi Araştırma, Teknoloji ve İnovasyon Direktörlüğü tarafından fonlanan "The Effect of a Sexual Awareness-Based Sex Education Program on Beliefs in Sexual Myths, Sexual Attitudes and Sexual Knowledge" ve "Exploring The Hegemonic Masculinity Hierarchy's Reconstruction and Deconstruction in Traditional Tales and Anti-Tales" isimli projeleriyle toplumsal cinsiyet ve cinsel eğitimler alanında proje deneyimi kazanmıştır. Ayrıca, TED Üniversitesi Logos Öğrenci Topluluğu içerisinde yer alarak toplumsal sorunlar hakkında farkındalık yaratma ve ayrımcılıkla mücadele temelli çalışmalar yürütmektedir. Aynı zamanda TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi'nde çalışma burslu öğrenci olarak görev yapmaktadır. İlgili alanları arasında toplumsal cinsiyet, cinsel eğitim ve kadın çalışmaları yer almaktadır.

Ecem Günaydın

Ecem Günaydın, TED Üniversitesi Psikoloji Bölümü 4. Sınıf öğrencisidir. Aktif olarak arkadaşları ile “The Effect of Driver Behavior on Masculinity Gender Role Stress” isimli çalışmasının yayım sürecinde yer almaktadır. Lisans öğrenimi süresinde 1 dönem boyunca TED Üniversitesi Psikoloji Topluluğu’nda görev yapmıştır. 2022 yılında TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi’nde çalışma burslu öğrenci olarak yer almaktadır. Merkezde yoğunluklu olarak toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddet üzerine çalışmalarda yer almıştır. Bunun yanı sıra, afet odaklı toplumsal cinsiyet temelli araştırma çalışmasında bulunmuştur. 2023 yılında, kadın girişimcilere fon ve hibe desteği sağlayan Kadın Ayak İzi Platformu’nda gönüllü staj yapmıştır. İlgili alanları içerisinde sosyal psikoloji, kırılğan erkeklik, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın çalışmaları yer almaktadır.

Öykü Ünal

Öykü Ünal, TED Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü 4.sınıf öğrencisidir. Üniversite öğrenciliğinin ilk yıllarından itibaren bir çok gönüllü çalışma ve projede yer almıştır. Bunlar, Birleşmiş Milletler’in sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile ilgili Birleşmiş Milletler veya Avrupa Birliği tarafından hibe ve desteklenen projeler ve dernekler olmak ile birlikte projelerin konuları göç, sosyal uyum ve cinsiyet eşitsizlikleridir. Bunların yanı sıra AIESEC Ankara, Greenpeace ve LÖSEV’de aktif olarak gönüllü çalışmalarda bulunmuştur. İlk stajını SGDD–ASAM’da Genel Merkez İç Anadolu Bölgesi Koruma Departmanı’nda tamamlamış, göç konusunda İç Anadolu Bölgesi’nin ve bu bölgedeki göçmenlerin durumu hakkında bilgi sahibi olma imkanı elde etmiştir. Bunun ardından ikinci stajını T.C. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, 3. stajını da İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi’nde tamamlamıştır. Bu süreçte deprem ve depremin yarattığı sosyolojik hasar ve süreç dahilinde ortaya çıkan nefret söylemi hakkında araştırmalar yapma fırsatı elde etmiştir. İlgili alanlarından bazıları toplumsal farkındalık, toplumsal cinsiyet, gelenek, klişe ve ön yargı kavramları ve bu kavramların toplumsal anlamda cinsiyet ve suç temelinde etken olduğu hasar, kültür araştırmaları ve göçtür.

Zeynep Çavuşoğlu

Zeynep Çavuşoğlu, TED Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (tam burslu) Bölümü 3. sınıf öğrencisidir. Aynı zamanda, Sosyoloji Bölümünde yandal ve Dünya Vatandaşlığı'nda ek dal yapmaktadır. Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ve Kadın Meclisleri gibi kadın örgütlerinde gönüllülük faaliyetlerinde bulunmuş, HeForShe girişimi tarafından geliştirilmiş ve UN Women tarafından desteklenen “Building Gender IQ” sertifika programını tamamlamıştır. TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi'nde 2022–2023 eğitim döneminde bursiyer olarak çalışan Zeynep Çavuşoğlu, TED Üniversitesi Politika Topluluğu Yönetim Kurulu'nda yer almakta ve İçişleri Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nda ve Rapor Bülteni'nde staj yapmaktadır. Haziran ayından bu yana staj yapmakta olduğu Rapor Bülteni'nde toplumsal cinsiyet eşitliği alanında araştırmalar yapma ve görüş metinleri yazma gibi faaliyetlerin yanı sıra, Toplum ve Medya Araştırmaları Derneği adına toplumsal cinsiyet, kadın ve LGBTİ+ konularında politika ve bilgi notları hazırlamaktadır.

Etkinlikler

a. Eşit Bakım Emeği

Sosyal Medya İçeriği Oluşturma Çalışması

1 Mart Eşit Bakım Emeği Günü kapsamında, toplumsal cinsiyet, bakım emeği ve afet konuları üzerine sosyal medya içeriği oluşturma çalışması yürütülmüştür. Çalışmalar, bir ay boyunca merkezin sosyal medya hesapları üzerinden paylaşılmıştır. Oluşturulan içeriklere ulaşmak için [tıklayınız](#).

Prof. Dr. Zuhâl Yeşilyurt Gündüz'ün, bakım emeğini görünür kılmak ve merkezimizin eşit bakım emeği çalışmalarından haberdar etmek üzere kaleme aldığı "[Günde 12 milyar saat ücretsiz emek](#)" başlıklı yazısı, 9 Mart 2023 tarihinde, Birgün Gazetesi'nde yayımlanmıştır.

b. “Akademide Feminist Köprüler Kurlmak” Seminerler Serisi

Merkez ve çevre üniversitelerdeki feminist çalışmalar gerçekleştiren akademisyenler arasında bir diyalog oluşturmak adına başlatılan “Akademide Feminist Köprüler Kurlmak” Seminerler Serisi'ne devam edilmiştir. Bu seminerler sayesinde hem çevreden merkeze bilgi akışını sağlamak hem de kariyerinin başındaki kadın akademisyenlerin çalışmalarını duyuracağı bir platform yaratmak ve böylece merkezde ve çevrede çalışan feminist akademisyenler arasında ileride gerçekleşecek projelerin tohumunu atmak amaçlanmaktadır.

09 Aralık 2022 tarihinde, Süleyman Demirel Üniversitesi Batı Dilleri ve Edebiyatı Bölümü'nden Doç. Dr. Şule Okuroğlu Özün ile “Edebiyat, Göç ve Kadın” başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

“Diaspora kelimesinin kökleri ve kullanılışı çok eskiye dayanır ve en basit haliyle, herhangi bir ulusun kendi yurdundan ayrılmış kolu olarak tanımlanan etnik ve/veya dinî azınlıkları tanımlar, kısaca ‘ev’den uzaktaki yaşam alanlarıdır. Bu yaşam alanlarındaki üretken diyalog, diaspora kimliği için heterotopik alanların var olmasını sağlar. İşte bu alanlarda ‘kimlik’ tartışmaları ile değişmez benliğin kalıplaşmış anlatılarına meydan okunur ve farklı zamanlarda, farklı mekânlarda, ‘öteki’ ile ilişki halindeki kesintili-kesintisiz ben-

liklerin çok sesliliğine kucak açılır. Ulus ve sınır temaları ışığında diaspora öznelliğinin hatlarını çizirken, diasporalardaki kadınları daha dikkatli ele almak gerekir. Egemen kolonyal ve ataerkil diskurlarda, nasyonalist söylem, kadınları, ikincilliğin, aşağı ve bayağı oluşun saf ve tarih dışı imgesi haline getirirken, Batılı çerçevedeki kalıplara hapsedilmiş kadın temsiline kadınların kültürel bağlamda göz ardı edilmişliği eşlik etmiştir. Bu Batılı çerçevede erkeklere baskın bir rol biçilmiş, kadınlar ise ikinci sınıf olarak nitelendirilmişlerdir. Hem ataerkil diskur hem de ataerkil biçimde şekillendirilen ulus, yurt ve misafir retorığı kadın kimliğini hedef alır; böylece arzulanan düzene alternatif olabilecek diğer tüm düzenler baskılanır. Böyle bir durumda, kadın göçmenler özelleştirici merkezden iki kat uzaklaştırılmış olurlar. İki katmanlı yerinden edilmiş diskurları, başka yerde var oluşa dair çok sayıda iç ve dış sesi var edebilir. Böylece, kültürler arası fiziki yolculuk, kadının farklı benliklere yolculuğunu temsil eden genişletilmiş bir metafor haline gelir. Burada esas olan, A’yı A olmayanla değiştirmekten ziyade, B, C, D gibi birçok özgürleştirici alternatifi üretebilmektir. Bu konuşma, diaspora, kimlik ve kadın kelimelerini tartışmayı ve bu bağlamda kendisi de göçmen bir kadın yazar olan Anita Desai'nin seçilmiş romanını incelemeyi amaçlamaktadır. Anita Desai'nin Bye-Bye Blackbird'ü (Güle Güle Karakuş), İngiltere'ye göç eden ve İngiltere'de ‘kara kuşlar’ olarak etiketlenen koyu tenli Hintli göçmenlerin -Madraslılar, Bengalliler ve Pencaplar- (Pencaplılar) yaşamlarını konu alan önemli romanlardan biridir. Bağımsızlık sonrası dönemde kaleme alınmış olsa da, kolonyal geçmiş ve emperyal gücün izleri, romandaki karakterlerin bilinçlerini ve mekânsal pratiklerini şekillendirmeye devam etmektedir. Adit'in eşi olan İngiliz Sarah da ötekileştirilen Hintlilerin arasına katılır ve kendi toplumunda yabancılaşma, uyum sağlayamama ve yalnızlık gibi sorunlarla yüzleşir. Yapısal olarak bu roman, hem yabancıları oldukları bir alana kısıp kalmış göçmen kara kuşlar Dev ve Adit'in, hem de uyum ve yabancılaşma sorunuyla başa çıkmaya çabalayan Sarah'nın parçalanmış benlik oluşumunu ortaya koyar. Bu konuşmada Desai'nin romanında mükemmel yaşamı arayan bir ruhun yolculuğu olarak nitelendirdiği tüm göçmenleri, özellikle de kadın karakterleri şizofreniye sürükleyen, İngiltere'de yaşamak ile yaşamamak arasında çıkmaza düşüren döngüsel yolculuğu irdelenecektir.”

TED ÜNİVERSİTESİ
TED ÜNİVERSİTESİ
TOPLUMSAL CİNSİYET
ÇALIŞMALARI MERKEZİ

Akademide Feminist Köprüler Kurlmak Seminerler Serisi

**Edebiyat,
Göç ve Kadın**

Doç. Dr. Şule Okuroğlu Özün
Süleyman Demirel Üniversitesi
Batı Dilleri Ve Edebiyatı Bölümü

9 Aralık 2022, Cuma, Saat: 11:00
<https://bit.ly/3udcA3B>

6 Ocak 2023 tarihinde, Bingöl Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nden Dr. Melek Halifeoğlu ile “Taşrada Bir Kadınlık Hikayesi: Bingöl'de Üretici Kadınlar” başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

“Bingöl Üniversitesi proje merkezi bünyesinde gerçekleştirilen çalışmada, 20 kadına arıcılık hakkında teorik temel eğitim verilmiş, bir uzman eşliğinde sahada kovanlarını kurmaları ve bal üretmeleri sağlanmıştır. Üretilen ballar daha sonra gıda mühendisi ve aşçılık bölümü öğretim üyelerinin eşliğinde mutfakta işlenmiş, çeşitli ürünler elde edilmiştir. Tüm bu teorik ve saha eğitimleri boyunca kadınların çocuklarıyla, eşleriyle, aile ve çevreleriyle ilişkilerine dair sohbetler yapılmıştır. Görüşmeler

sonucunda kadınlarda en derinden hissedilen duygu güven olmakla birlikte ve kadınlardan defalarca duyulan cümle ise, 'üretebilmek değer kattı' olmuştur. Kadınların kendilerine dönük bakış açıları ve anlam arayışları çalışmanın en soyut ancak en anlamlı çıktılarındandır. Kadınların kendilerine yönelik bakış ve algılarının yanı sıra çalışmada, yerel halkla anket çalışması yapılmıştır. Pandemi sürecine denk geldiği için anketler çevrimiçi ya da telefon aracılığıyla yapılmış ve sonrasında SPSS programında değerlendirmeye alınmıştır. Bu anlamda çalışma sonunda yerel halk algısına yönelik 'kadın ve aile', 'kadın ve toplum' ve 'kadın ve girişimcilik' olmak üzere üç boyutlu bir yapı elde edilmiş ve bunların demografik durumlara göre farklılıkları analiz edilmeye çalışılmıştır.”

TED ÜNİVERSİTESİ
TED ÜNİVERSİTESİ
FİLİSOFİKAL CİNSİYET
ÇALIŞMALARI MERKEZİ

Akademide Feminist Köprüler Kurmak Seminerler Serisi

Taşrada Bir Kadınlık Hikayesi: Bingöl'de Üretici Kadınlar

Dr. Melek Halifeoğlu
Bingöl Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

6 Ocak 2023, Cuma, Saat: 13:00
bit.ly/3Gigle5

c. Eleştirel Erkeklik Çalışmaları Seminerler Serisi

29 Mart 2023 tarihinde, Oğuz Can Ok ile “Mutfaktaki Erkekler: Ücretsiz Ev İçi Emeğe Mutfak Üzerinden Bakma” başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

“Zaman kullanım anketleri gibi nicel verilere bakıldığında, Türkiye’de halen kadınların ücretsiz ev içi emek kapsamında daha fazla zaman ayırdıkları görülebiliyor. Ev içi toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin ortaya çıktığı alanlardan biri de yemek hazırlama konusudur. Veriler yine ev içinde yemeğin hazırlanması gibi konularda da kadınların erkeklere kıyasla daha fazla ücretsiz emek sarf ettiğini ortaya koymaktadır (Eurostat, 2018). Bu veriler uzun yıllardır feminist alan yazınında da değinilen, kadına yüklenen ‘aileyi besleyen’ kişi rolü ve bunun beraberinde getirdiği önemli ölçüde görünmez ücretsiz emek yükü tartışmalarıyla paralel olduğu

söylenbilir. Profesyonel mutfakların erkek egemen bir alan olmasına karşın ev mutfaklarında erkeklerin aktif sorumluluk almaması durumu tüm bu tartışmalarla birlikte değerlendirilmeli ve mutfaklar toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin ortaya çıkma yolları açısından araştırmalara dahil edilmesi gerekmektedir. Buna ek olarak, norm davranışın dışında mutfak aktivitelerine aktif olarak dahil olan erkeklerin bu davranışları da incelenmesi gereken bir alandır. Çünkü ilgili erkeklerin mutfak aktivitelerine dahiliyeti bahsi geçen bu eşitsizliklerin azaltılması için bir adım olma ihtimalinin yanında, Bridges ve Pascoe’un (2014) ‘Hibrit Erkeklikler’ olarak tanımladıkları davranışlar gibi eşitsizlikleri gizleme ve yeni eşitsizlikleri oluşturma yolunda bir manevra alanı olabilir. Bu seminerde çıktılarını sunulacak araştırmanın amacı Türkiye’de mutfak ve yemek yapmak konularında aktif sorumluluk alan erkeklerin ürettikleri erkeklik temsillerini Eleştirel Erkeklik Çalışmaları perspektifinden incelemektir. Bu amaçla, partnerleri ile en az 2 yıldır aynı evi paylaşan erkekler ve partnerleri ile toplamda 51 yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme gerçekleştirilmiştir. Saha çalışmasında elde edilen veriler içerik analizi ile incelenmiştir. Yapılan analiz sonrasında ortaya çıkan en önemli bulgu, ev içi ücretsiz emek gerektiren tüm faaliyetlerde eşitlikçi bir erkeklik kurgusu için uygun zemin oluşmadan erkeklerin sadece mutfak aktivitelerine katılmalarının hibrit erkeklik manevraları için uygun bir ortam oluşturabildiğidir. Bu durum ise partnerleri için yeni eşitsizliklerin ve toplumsal baskıların oluşması için itici güç rolü oynayabiliyor.”

TED ÜNİVERSİTESİ
TED ÜNİVERSİTESİ
TOPLUMSAL CİNSİYET
ÇALIŞMALARI MERKEZİ

Eleştirel Erkeklik Çalışmaları Seminerler Serisi

Mutfaktaki Erkekler: Ücretsiz Ev İçi Emeğe Mutfak Üzerinden Bakma
Oğuz Can Ok

29 Mart 2023 Çarşamba, Saat: 13:00
bit.ly/3JlIdzn

24 Mayıs 2023 tarihinde, Dr. Fatma Yaşın Tekizoğlu ile “Erkeklığın Kırılganlığı ve Cinsel Şiddet” başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

“Erkeklik statüsü doğuştan kazanılmaz; toplumsal cinsiyet beklentileriyle, tutarlı davranışlarla hak edilir. Hak edilen erkeklik statüsü ise sonsuza kadar kalıcı olmaz. Aksine, ‘gerçek bir erkek gibi’ davranılmayan ilk anda yitilir ve ‘gerçek bir erkek’ olabilmek için toplumun yeniden buna ikna edilmesi gerekir. Kırılgan Erkeklik Kuramı, erkeklerin ‘gerçek bir erkek’ olmaya ilişkin kaygılarının çoğunun erkeklığın yapısına ilişkin temel bir varsayımdan kaynaklandığını ileri sürer: Erkeklik, kazanılması zor ama kaybedilmesi kolay bir statüdür ve sürekli toplumsal kanıt sunmayı gerektirir. Erkeklığı kanıtlamak ya da yeniden kazanmak için kullanılan en etkili stratejiler ise riskli (cesareti ifade eder), zor (taklit edilmeyi zorlaştırır ve maliyetlidir) ve başkaları tarafından görülebilir davranışlar sergilemektir. Dolayısıyla, her zaman görünür olmasa da saldırganlık, erkeklığın kanıtlanmasında ya da yeniden inşasında sıklıkla başvurulan yollardan biridir. Geleneksel cinsiyet sistemi erkekleri cinsel olarak baskın ve saldırgan olmaya teşvik ettiğinden, cinsel açıdan saldırgan davranışlar, erkekliklerini (yeniden) öne sürmek için yaygın ve erişilebilir bir yoldur. Algılanan erkeklik tehdidi ve saldırganlık arasındaki ilişki üzerine yapılan araştırmalar, çoğunlukla fiziksel saldırganlığa odaklanmış olmasına rağmen, güvencesiz erkeklik inançları veya erkeklik normlarının cinsel saldırganlık ile güçlü bir ilişkisi olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda, bu sunumda erkeklığe yönelik algılanan tehdidin cinsel saldırgan davranışlar üzerindeki etkisine odaklanılacaktır.”

TED ÜNİVERSİTESİ
TED ÜNİVERSİTESİ
TOPLUMSAL CİNSİYET
ÇALIŞMALARI MERKEZİ

Eleştirel Erkeklik Çalışmaları Seminerler Serisi

**Erkeklığın
Kırılganlığı ve
Cinsel Şiddet**

Dr. Fatma Yaşın Tekizoğlu

24 Mayıs 2023 Çarşamba, Saat: 16:00
TED Üniversitesi - K184

e. Diğer Etkinlikler

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında, Dr. Erman Örsan Yetiş'in konuşmacı ve Doç. Dr. Selin Akyüz'ün kolaylaştırıcı olarak yer aldığı, "Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddetin Çözümünde Erkekler - Kitap Tanıtımı" başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

"Kadına yönelik şiddete karşı küresel düzeyde yürütülmekte olan mücadele günümüzde toplumsal ve siyasal mücadele zemininin genişletmesiyle güçlenmektedir. Şiddetin cinsiyetli güç ilişkilerinin hem bir parçası hem de bir neticesi olduğunun anlaşılmasıyla toplumsal cinsiyet temelli şiddet kavramının kullanımın ön plana çıktığı görülmektedir. Kadına yönelik şiddet ile mücadele ise, LGBTI+'lara, çocuklara, gençlere, azınlıklara, göçmenlere, yoksullara, engellilere ve

hatta erkekler arası/erkekler yönelik şiddet gibi cinsiyetli güç ilişkileri içinde cereyan eden çeşitli şiddet biçimlerine karşı ortak bir mücadeleyi mümkün kılan bir yol haritası sunmaktadır. Fakat bu mücadelenin karşısında toplumsal cinsiyet eşitliğine karşı çıkan, kadının yerinin öncelikli olarak evi olduğunu vurgulayan ve aile içinde tanımlanan geleneksel rollerin kısıcında bir yaşam sürmesinde ısrar eden, etkisini her geçen gün daha yoğun hissettiğimiz sağ, muhafazakâr ve popülist bir siyasetin etkin olduğunu görüyoruz. Bu görüşe göre, kadına yönelik şiddet toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve kadınların yaşamlarına yönelik baskı ve denetim mekanizmalarıyla ilişkili olmaktan çok, kadınların geleneksel rollerine karşı gelmelerinin ve kendileri için uygun görülen görece güçsüz konuma itiraz etmelerinin bir neticesidir. Bu görüş çerçevesinde, hakkını arayan ve kendi yaşam kararlarını belirlemede ısrarlı kadınlar, mevcut siyasi ve toplumsal otoritelerinin payandası konumundaki eril iktidar anlayışına karşı tehdit olarak algılanmaktadır. Bunun bir sonucu olarak kadına yönelik şiddet de bir ceza olarak kadınlara reva görülmektedir. Tam da bu sebeple, şiddet kadının kırılabilirliği, zayıflığı ve güçsüzlüğü ile ilgili değil, yaşam tercihlerini önündeki hemen her türlü engelle ilişkili bir biçimde ele alınmalıdır. Kadınların bu engellerle mücadele ederken karşılaştığı şiddet ise toplum, devlet ve erkekler tarafından yeniden üretilen yapısal şiddetin tahkimine yönelik çabanın bir ürünüdür. Bu açıdan değerlendirildiğinde, kadınların hak ve özgürlük mücadelesi, kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin tarihidir. Bu mücadele, toplumun diğer baskı altında yaşayan, şiddet gören ve sürekli bir biçimde adaletsizliğe uğrayan kesimlerinin hak ve özgürlük mücadelelerinin feminist bir sosyal adalet anlayışı doğrultusunda birbirleriyle eklemlenebilir olduğunu gösterir.

Peki, bu şiddetin öznesi konumundaki erkeklerin, mevcut konumlarını terk ederek böylesi bir mücadeleye eklemlenmeleri mümkün müdür? Erkekler bu mücadeleye ancak şiddetin yaşamlarındaki yerini ve anlamını sorgulamaya giriştiklerinde dahil olabilirler. Bunun için hem ataerkil düzen içindeki ayrıcalıklarını hem de şiddet karşısında kendi kırılabilirliklerini kabul etmeleri, bunlarla yüzleşmeleri gerekir. Bu yüzleşmeyi sağlamak adına, erkeklerin şiddeti kendi yaşamlarında nerede konumlandıkları öğrenmeyi önceleyen çalışmalara ve araştırmalara çok daha fazla ihtiyacımız bulunmaktadır. Erkeklerin şiddet karşısında iç içe geçen fail, mağdur ve tanık konumlarıyla birlikte şiddet etrafında örülü yaşamlara sahip olduğunu görüyoruz. Öte yandan, erkekler şiddeti kendi deneyimlerinin bir parçası olarak tanımlasalar bile, bu şiddetin kendileri üzerindeki etkilerinden bahsetmek konusunda isteksizlikleri sürmektedir.

hatta erkekler arası/erkeklerle yönelik şiddet gibi cinsiyetli güç ilişkileri içinde cereyan eden çeşitli şiddet biçimlerine karşı ortak bir mücadeleyi mümkün kılan bir yol haritası sunmaktadır. Fakat bu mücadelenin karşısında toplumsal cinsiyet eşitliğine karşı çıkan, kadının yerinin öncelikli olarak evi olduğunu vurgulayan ve aile içinde tanımlanan geleneksel rollerin kısıcında bir yaşam sürmesinde ısrar eden, etkisini her geçen gün daha yoğun hissettiğimiz sağ, muhafazakâr ve popülist bir siyasetin etkin olduğunu görüyoruz. Bu görüşe göre, kadına yönelik şiddet toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve kadınların yaşamlarına yönelik baskı ve denetim mekanizmalarıyla ilişkili olmaktan çok, kadınların geleneksel rollerine karşı gelmelerinin ve kendileri için uygun görülen görece güçsüz konuma itiraz etmelerinin bir neticesidir. Bu görüş çerçevesinde, hakkını arayan ve kendi yaşam kararlarını belirlemede ısrarlı kadınlar, mevcut siyasi ve toplumsal otoritelerinin payandası konumundaki eril iktidar anlayışına karşı tehdit olarak algılanmaktadır. Bunun bir sonucu olarak kadına yönelik şiddet de bir ceza olarak kadınlara reva görülmektedir. Tam da bu sebeple, şiddet kadının kırılabilirliği, zayıflığı ve güçsüzlüğü ile ilgili değil, yaşam tercihlerini önündeki hemen her türlü engelle ilişkili bir biçimde ele alınmalıdır. Kadınların bu engellerle mücadele ederken karşılaştığı şiddet ise toplum, devlet ve erkekler tarafından yeniden üretilen yapısal şiddetin tahkimine yönelik çabanın bir ürünüdür. Bu açıdan değerlendirildiğinde, kadınların hak ve özgürlük mücadelesi, kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin tarihidir. Bu mücadele, toplumun diğer baskı altında yaşayan, şiddet gören ve sürekli bir biçimde adaletsizliğe uğrayan kesimlerinin hak ve özgürlük mücadelelerinin feminist bir sosyal adalet anlayışı doğrultusunda birbirleriyle eklemlenebilir olduğunu gösterir.

Peki, bu şiddetin öznesi konumundaki erkeklerin, mevcut konumlarını terk ederek böylesi bir mücadeleye eklemlenmeleri mümkün müdür? Erkekler bu mücadeleye ancak şiddetin yaşamlarındaki yerini ve anlamını sorgulamaya giriştiklerinde dahil olabilirler. Bunun için hem ataerkil düzen içindeki ayrıcalıklarının hem de şiddet karşısında kendi kırılabilirliklerini kabul etmeleri, bunlarla yüzleşmeleri gerekir. Bu yüzleşmeyi sağlamak adına, erkeklerin şiddeti kendi yaşamlarında nerede konumlandıkları öğrenmeyi önceleyen çalışmalara ve araştırmalara çok daha fazla ihtiyacımız bulunmaktadır. Erkeklerin şiddet karşısında iç içe geçen fail, mağdur ve tanık konumlarıyla birlikte şiddet etrafında örülüş yaşamlara sahip olduğunu görüyoruz. Öte yandan, erkekler şiddeti kendi deneyimlerinin bir parçası olarak tanımlasalar bile, bu şiddetin kendileri üzerindeki etkilerinden bahsetmek konusunda isteksizlikleri sürmektedir. Şiddetin, güçsüz, zayıf ve kırılabilir olanın meselesi olarak tanımlandığı bir

erkeklik konumlanışına göre, kendi erkekliklerinin bir tür kırılma ve inkâr üzerine kurulu olduğu görülür. Bu inkâr vesilesiyle, şiddeti kendi yaşamlarına etki eden dramatik bir deneyim veya süreç olarak tanımlamakta zorlanırlar. Bu sebeple kadına yönelik şiddet, toplumsal bir sorun olarak tartışılırken, şiddet karşısında kırılma ve inkâr ile malul görülen kadının sorunu olarak tarif edilmektedir. Kadına şiddet uygulayan erkek ise, sanılanın aksine, gücü, iktidarı, otoriteyi ve itibarı temsil ettiği düşünülen bir erkeklik üzerinden tanımlanmaz. Erkekler genelde, şiddeti her zaman bir öteki erkeğin sorunu olarak göstermeyi tercih eder. Bunun yanında, erkek şiddeti karşısında, somut erkek deneyimlerini aşan soyut bir erkeklik kavramı sorumlu tutulmaktadır. Erkek şiddeti, bugünlerde git gide daha da popülerleşen bir tanım olan toksik erkekliğin asli bir unsuru veya kriz içinde bir erkekliğin son tesellisi olarak tanımlanmaktadır. Fakat bu açıklamaların ve tanımlamaların hiçbiri, erkeklerin şiddeti samimi ve somut biçimlerde kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirmeleri yolunda yeterli imkânı sunmaz.

Erkeklerin şiddet üzerine açıkça konuşmaları, şiddetin kendi yaşamlarındaki yerini sorgulayarak düşünmelerini gerektirir. Fakat şiddeti anlamaya dönük her çalışmanın esas amacı bu şiddetin önlenmesini içermelidir. Bu nedenle, anlamaya dönük her çaba mücadelenin asli bir unsurudur. Buna rağmen, erkeklere yönelik çeşitli müdahale çalışmalarının ve uygulamaların genelde tam tersi bir istikamette gittiği görülmektedir. Daha şiddeti anlamadan, şiddetin çözüm yollarına gidilmeye çalışması, bu yolun sonunda kaçınılmaz olan bir hüsrana, karamsarlığa ve çaresizliğe beraberinde getirmektedir. Erkeklerin şiddeti sorgulamalarında tercih edilecek yöntemin belirlenmesi ve bu sorgulamaya yönelik uygulamaların gerçekleştirileceği ortamın niteliği ayrıcalıklı bir öneme sahiptir. Her şeyden evvel, erkeklerin bir yandan kendi kırılma ve inkârını açıkça kabullenmeye çalışırken diğer yandan da mevcut sistem içindeki ayrıcalıklarını sorgulamalarının kolay olmadığını kabul etmeliyiz. Erkekler kendilerini bu tarz sorgulamalara kapalı bir hale getirerek, genelde inkâr ve kayıtsızlık içeren savunmacı bir tavır sergileyebilmektedirler. Böylesi bir sorgulamanın mümkün olabilmesi için öncelikli olarak bu savunmanın kırılması gerekir. Erkekleri rahatsız etmesi kaçınılmaz olan bu tarz konuların olduğu gibi konuşulması adına 'yeteri kadar' güvenli ve rahat bir ortamın yaratılması lazım. Burada yeteri kadarın ne kadar olduğu hem yöntemsel hem de etik yönüyle ele alınarak belirlenmelidir. Bu belirlemede feminist bir anlayış ve yöntemsel yaklaşımı benimsemenin önemi oldukça büyük görünüyor. Yaratılacak ortamın, erkekliğe hasredilen üstünlüğü yeniden üreten işbirlikçi bir ortama dönüşme riskini her zaman hesaba katmalıyız. Ayrıca, böylesi bir sorgulamanın esas amacının erkeklerin şiddet deneyimleri karşısındaki mağduriyetlerini ön plana çıkarmak olmadığı, daha çok parçası oldukları yapısal şiddetin içine gömülü rollerinin ve bu sistemin içinde şekillenen erkeklik deneyimlerinin sorgulanması olduğu unutulmamalıdır.”

Av. Arb. Nazlı Özlem Atmaca ile, 12 Aralık 2022 tarihinde ve 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü kapsamında “Kadına Karşı Şiddet, 6284 Sayılı Kanun ve Ankara Barosu Gelincik Merkezi'nin İşleyişi” başlıklı bir panel gerçekleştirilmiştir. Prof. Dr. Şebnem Akipek Öcal'ın moderatörlüğünde ve yüz yüze gerçekleştirilen seminere, Zoom üzerinden katılım imkanı da sağlanmıştır.

“İnsanı özgürlüğünden alıkoymaya, zarar vermeye yönelik her türlü eylem şiddet olarak tanımlanır. Şiddetin türleri, fiziksel, psikolojik, cinsel, ekonomik ve dijital olarak sınıflandırılır. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi tarafından yapılan hesaplamalara göre, Türkiye’de her üç kadından biri, aile fertleri ya da eşi tarafından fiziksel ya da cinsel şiddet görmektedir. Yerel ve ulusal gazetelerdeki haberlere göre, erkekler, 2022 yılında 326 günde en az 296 kadını öldürmüştü, 169 kadının ölümü ise basına ‘şüpheli’ olarak yansımıştır. OECD ülkeleri arasında ise kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri konusunda Türkiye ilk sırada yer almaktadır.

Aile içi şiddetin önlenmesi ve şiddete uğrayan kişinin korunması için özel bir kanun olan 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların koruma altına alınması sağlanır ve tedbir için aile mahkemesi hakimleri, cumhuriyet savcılıkları, mülki amirler ve kolluk kuvvetlerine başvurulabilir. Şiddete maruz kalan veya şiddet tehlikesinden haberdar olan herkes Ankara Barosu Gelincik Merkezi'ne, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlükleri'ne, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne (ŞÖNİM), 183 Sosyal Hizmet Danışma Hattı'na, sağlık kuruluşlarına, polis ve jandarmaya, cumhuriyet savcılığına, belediye ya da baroların kadın dayanışma merkezleri ve kadın sivil toplum kuruluşlarına başvurabilir.

Temel hak ve özgürlüklerin korunması ve hak arama özgürlüğünün hayata geçirilmesi amacıyla oluşturulan Gelincik Projesi, öncelikle kadınlar olmak üzere, fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddete uğramış bireylere hukuki olarak yardım sağlamakta, sosyal ve psikolojik destek vermekte ve toplumda şiddetin önlenmesi konusunda farkındalık yaratmaktadır.”

TED ÜNİVERSİTESİ
TODÜMÜSAL CİNSİYET
ÇALIŞMALARI MERKEZİ

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü Paneli

**Kadına Karşı Şiddet,
6284 Sayılı Kanun ve
Ankara Barosu Gelincik
Merkezi'nin İşleyişi**

Av. Arb. Nazlı Özlem Atmaca
Moderatör: Prof. Dr. Şebnem Akipek Öcal

12 Aralık 2022, Pazartesi 15:00
Ahmet Ersan Konferans Salonu
<https://bit.ly/3XZAK8Z>

Dr. Öğr. Üyesi Gülriz Şen ile, 14 Aralık 2022 tarihinde ve Barışa Giden Yollar Seminerleri kapsamında, "İran - Kadın, Yaşam, Özgürlük" başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

"Dr. Öğr. Üyesi Gülriz Şen, seminerinde İran'da Mehsa Jina Emini'nin ölümünün ardından başlayan ve merkezinde kadınların yer aldığı protestoların temel dinamiklerine odaklanmıştır. Seminer, İran'da kadınların toplum ve siyaset ile ilişkisini hem 1979 Devrimi sonrasındaki tarihsel izleği hem de günümüzdeki durumu üzerinden incelemiştir. Bu bağlamda kadınların hakları, talepleri ve mücadeleleri 1980'lerde devrim sonrası dönüşüm ve İran-İrak Savaşı'nın koşulları altında, 1990'larda ülkenin yeniden inşası ve reform umudu bağlamında, 2000'lerde ise toplumsal ve jeopolitik krizler ve artan muhafazakarlaşma ile iç içe tahlil edilmiştir. Protestoların İranlı kadınların hak, eşitlik ve özgürlük arayışında yeni bir eşik olduğunun altı çizilirken hem protestocuların hem de eylemler karşısında rejimin politika ve stratejileri üzerinde durulmuştur."

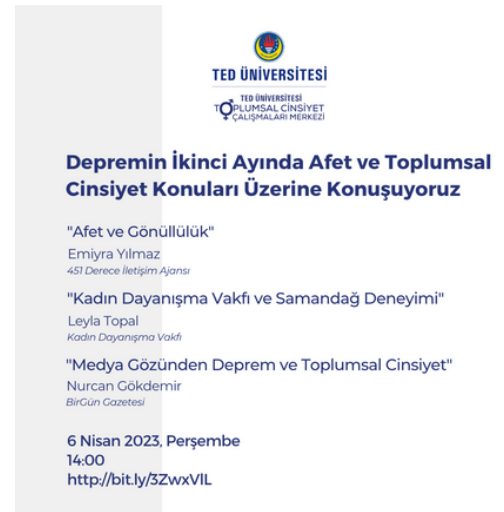

6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen ve pek çok ilde etkisini gösteren depremin ikinci ay dönümü olan 6 Nisan'da, 451 Derece İletişim Ajansı'ndan Emiyra Yılmaz, Kadın Dayanışma Vakfı'ndan Leyla Topal ve BirGün Gazetesi'nden Nurcan Gökdemir'in katılımıyla "Depremin İkinci Ayında Afet ve Toplumsal Cinsiyet Konuları Üzerine Konuşuyoruz" başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

Emiyra Yılmaz – "Afet ve Gönüllülük"

"Deprem bölgesinde benim dikkatimi çeken konulardan biri ailelerin/bireylerin çadırlarda, okullarda, toplu alanlarda kendi özel alanlarını yaratmış olması. Paylaşımli bir ev ortamı oluşturmaya çalıştıkları görülüyor. Yaşam alanı yaratma gayesi içerisinde gözlemlenen en dikkat çekici

nokta ise, kadınlara atfedilen çamaşır yıkama, yemeği imkânlar el verdiğince yapma ve hijyeni sağlama görevlerinin devam etmekte olduğu. Öte yandan kayınvalidenin otoriter gücünün bu sınırlı yaşam alanında dahi devam ettiğini gözlemladım. Kadına atfedilen toplumsal rollerin deprem bölgesinde ve bu koşullarda da geçerli olduğunu söylemek mümkün. Bunun yanı sıra, bir başka sorun ise ergenlik ve sonrası genç insanların sosyalleşebilecek alanlarının ve özel alanlarının çok kısıtlı olması. Bu durum yalnızlaşmaya, erişim imkânlarının kısıtlanmasına yol açmış. Ve belki de psikolojik sorunlara... Tüm bunların yanında, bölgede yaşayan mülteciler ve Türk vatandaşları arasında ufak tefek de olsa sürtüşmelerin yaşandığını söyleyebiliriz. Afet öncesi dönemde, bölgede mültecilerin Türk vatandaşları ile karşılaşma ve beraber yaşama ortamları görece sınırlıydı. Ancak afet sonrasında karşılaşma alanları, beraber yaşadıkları ve ortak alanlar çoğaldı."

Leyla Topal - “Kadın Dayanışma Vakfı ve Samandağ Deneyimi”

“Kadın Dayanışma Vakfı, Hatay’ın Samandağ ilçesine, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü adına bölgede depremden etkilenen kadınlarla dayanışma yapmak için üç gönüllüyle yola çıkmıştır. Bölgede geçirilen süre boyunca afetin kadınlar üzerindeki etkilerini incelenmiş, kadınlarla etkinlikler yapılmıştır. Bu sürenin sonunda Kadın Dayanışma Vakfı, bu etkinlik ve incelemelerle ilgili bir rapor da yayınlamıştır.

Öncelikle vakıf gönüllüleri, 11 ilde depremden etkilenen kadınların yaşadıklarının yanı sıra, Samandağ ilçesinde kadınların diğer il ve ilçelere kıyasla daha farklı bir deneyim yaşadığını gözlemlemiştir. Bunun sebebi Samandağ ilçesindeki genel ekonomik geçim kaynağı ailedeki erkeklerin yurt dışında işçilik yapmalarıdır. Bu sebeple ilçede kadınlar daha etkindir. Yola çıkılmadan önce Kadın Dayanışma Vakfı bir dayanışma çağrısı yayınlamış ve vakfın bölgedeki görevlilerinden ihtiyaç listeleri için bilgi toplamıştır. Dayanışma çağrısıyla beraber, iki hafta içerisinde toplanan başışla ihtiyaç listelerindeki malzemeler temin edilmiştir.

Bölgeye varıldığında devletin koordinasyon eksikliğinin yarattığı sorunlara ek olarak koordinasyonun cinsiyet eşitliği odaklı olmamasının da bölgedeki kadınları oldukça etkilediği görülmüştür. Bu eksiklikler, kadınların ped ve hijyen ürünlerine olan erişim sıkıntısı, su tesisatlarındaki sıkıntılar, seyyar banyo ve tuvaletlerin daha çok erkeklerin kullanabilecekleri yerlerde olması olarak örneklendirilmiştir. Diğer il ve ilçelere göre Samandağ’da elektrik ve suya erişim daha kolay ancak kanalizasyon suyu normal suya karışmış durumdadır. Bölgedeki enkazlar hala durduğu ve bu enkazlarda arama kurtarma çalışmaları dahi bulunmadığı, marketlerin çoğunun yağmalandığı, yağmalanmayanların ise daha yeni açıldığı gözlemlenmiştir. Özellikle bölgede insanlar az hasarlı evlerinde oturmaya korktukları ama aynı zamanda da evlerindeki eşyaların yağmalanma riskinden dolayı evlerini bırakmak istemedikleri için evlerinin yanına çadır istemekteler ancak devlet bu durumdaki insanlara çadır vermeye isteksiz yaklaşmaktadır. Bu gibi durumlarda sivil toplum örgütleri bölgedeki park ve açık alanlara kendi çadırlarını kurarak insanlara sıcak yemek dağıtmaktadır.

8 Mart etkinliğine ilçeden 50 kadın katılım göstermiş ve kadınlar depremden sonra ilk defa durup kendilerine bakacakları, kendi durumlarını anlatacakları bir ortam bulmuşlardır. Deprem sonrasında kadınların bakım emeği yoğunlaşmış ve bakım emeği verilmesi gereken kişi sayısı da artmıştır. Kadınlar depremden hiç etkilenmemiş gibi, bir de etrafındaki kişilere psikolojik destek vermeleri beklenmiştir. Özellikle çamaşır ve bulaşık makineleri hasarlı evlerinde olduğundan her şey bölgede elde yıkanır hale gelmiştir. Bazı kadınlar tuvaleti kullanmamak için gün içinde normalde içtiklerinden daha az su içerek tuvalete çıkma sıklıklarını azaltmaya çalışırken, susuzluktan kaynaklı deri ve cilt hastalıkları ortaya çıkmıştır. Bölgeye gelen yardımları almaya da kadınlar gönderilmektedir çünkü erkekler yardımlara karşı bir gurur oluşturmuştur. Kadınların daha etkin olduğu ilçedeki zeytin ve narenciye tarımı da kadınlar tarafından yapılmaktadır ancak enkazlardan çıkartılan molozlar tarım alanlarının yakınlarına konulduğundan bu alanlar da kullanılmaz hale gelmiş ve bölgenin ekonomik kaynağı da sekteye uğramıştır.

Kadın Dayanışma Vakfının oluşturduğu hijyen kitleri 500 kadına ulaştırılmıştır. Bunların yanı sıra kadınların yas tutmaya dahi vakti olmamış ve kadınlar yine şiddete, istismara açık hale gelmiştir. Bu sebeple bölgede 1–2 yıl daha destek sağlanmalı özellikle kadınların şiddet ve istismara uğramaması için önlemler alınmalıdır. Uzun vadede vakıf yine böyle gönüllü etkinlik çalışmaları düzenlemeyi sürdürmeyi planlıyor. Yalnızca deprem bölgesi değil, depremden büyük bir kesimin göç ettiği Ankara gibi büyük şehirlerde de kadınlarla etkileşimde olarak çalışmalar yürütmeyi planlıyorlar. Aynı zamanda da tüm bu yardım ve gönüllü faaliyetlerin sistemleştirilmesi planlanmıştır.”

Nurcan Gökdemir - "Medya Gözünden Deprem ve Toplumsal Cinsiyet"

"Depremi 20. gününde deprem bölgesine gittik ve tahminimizin de ötesinde bir manzarayla karşılaştık. Profesyonel ve deneyimli olmak veya zor şartlarda çalışmış olmak bizim buradaki manzaraya hazırlıklı olmamıza yetmedi. Dayanılmaz görüntüler vardı, biz onu yaşadık el verdikçe ortaklaştık ama geri kendi hayatımıza döndük. Oradaki insanlar acılarıyla sorunlarıyla baş başa kaldı. Bütün ülke deprem bölgesinde yaşanan büyük acıdan uzaklaşmış durumda. Bunu da oraya giden yardımların azalmasından anlayabiliriz. Seçim sürecine denk gelmesi de bunda büyük bir etken oldu. Ancak gündemde kalmasını sağlamak hepimizin önceliği olmalı. Dayanışmayı sürdürmemiz gerekiyor; buna ihtiyaç var.

Orada (deprem bölgesinde) ilk görülenler kadınlardı ve kadınlar bu afetten daha çok etkilenmiş durumdalar. Yardımı toplayan, çadırı alan, daha sonra o çadırı temizleyen, yaşlı ve çocuklara bakan kadın... Kadının acıyı, yasını yaşamaya fırsatı yok. Her şeyi ertelemiş durumda kadınlar. Ancak hayatta kalma dirençleri çok yüksek. Erkek kardeşleri, kocaları veya babaları gibi bir köşeye oturup dertlenme, seyretme şansları yok. Oradaki kadınların yaşamlarını sürdürmek için gerekli olanlardan başka görülmeyen kendi özel ihtiyaçları var. 1999 Depremi'nde de hijyenik ped sorunu vardı, 2023 yılında hala bu problemle karşı karşıyayız. Bu ihtiyaçlar bölgeye giden yardımlarla karşılanıyor. Böyle bir duyarlılık gelişti. Ancak kadınlar bu özel ihtiyaçlar için seslerini duyurmaktan çekiniyorlar. Onların sesleri olmak zorundayız. Şimdi ise doğum kontrol haplarına ihtiyaç duyuyorlar. Hijyen koşulları oldukça kötü olduğu için mantar riski oldukça yüksek. Belki kulağa lüks gelebilir ama kadınların kendilerini iyi hissetmelerini sağlamamız gerekiyor. Kuaför, ruj ve ağda gibi hizmetlerin ulaştırılması gerekiyor.

Hatay'daki kadınların temel kaygıları çocuklarının eğitimi. Kendilerine küçük kooperatifler kurmaya çalışıyorlar, çok aktifler. Ayakta kalabildiklerini test ettikleri için güçleri tazelenmiş durumda. 'Geldiler, gittiler ve biz kaldık burada' düşüncesindedirler. Oraya kalıcı yardım ulaştırmak zorundayız. Yeni seçeneklerin önlerine konulmasına, yeniden hayat kurmaya çok ihtiyaçları var. Kız kardeşleri olarak onlara destek olmalıyız. Kayıpları, gerçek deneyimleri medyaya yansıtmayıp sadece olumlu olaylara odaklanarak çok kötü bir sınav verdiğimizizi düşünüyorum."

3 Mayıs 2023 tarihinde, The Political Economy of Patriarchy in the Global South başlıklı kitabın yazarı Dr. Ece Kocacıbağ ile kitap söyleşisi etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlikte, merkezimizin üyesi ve Sosyoloji bölümünde görevli Dr. Öğretim Üyesi Gülçin Con Wright tartışmacı olarak yer almış ve kitabın ana temalarına vurgu yapan bir kritik analiz sunmuştur. Kitabın yazarı the Open University'den Dr. Ece Kocacıbağ kitabın temel noktalarına dair detaylı bir sunum yapmış ve katılımcıların sorularını cevaplamıştır. Etkinliğin dili İngilizcedir.

YouTube Kanalımıza yüklenmiş olan seminer kaydına ulaşmak için [tıklayınız](#).

XXII. Ünitelerarası Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı İşbirliği, Destek ve İletişim Grubu Çalıştayı

5 Mayıs 2023 | 10:00-17:00

TED Üniversitesi
Çok Amaçlı Salon

Çevrimiçi katılım:
<https://bit.ly/40D7nzC>

XXII. Ünitelerarası Cinsel Taciz ve Saldırıya Karşı İş Birliği, Destek ve İletişim Grubu Çalıştayı 5 Mayıs 2023 tarihinde ve merkezimizin ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Mustafa Damar'ın "Cinsel Taciz ve Saldırıya Destek Veren Görünmez Saldırganlar", Prof. Dr. Gülriz Uygur'un "Dünden Bugüne CTS: Kazanımlar ve Yapılması Gerekenler", Dr. Öğr. Üyesi Nezahat Demiray'ın "Cinsel Şiddeti Önlemede Devletin Pozitif Yükümlülüklerinin Anlaşılması Sorunu ve CTS'ler", Prof. Dr. Fatma Umut Beşpınar'ın "YÖK Disiplin Yönetmeliği'nde Yapılan Son Değişikliğin Cinsel Tacizi Önleme Birimlerine Olası Etkilerini Beraber Düşünmek", Prof. Dr. Nigar Yarpuz Bozdoğan'ın "Çukurova Üniversitesi CTS Birimi Kuruluşu ve Çalışması", Doç. Dr. Selda Tuncer'in "Bölgeye ve Kurumsal Kültüre Göre Farklılaşan CTS Deneyimleri: Sorunlar, İmkanlar ve Stratejiler", Dr. A. Aslı Şimşek Öner'in "Merkezden Çevreye Çevreden Merkeze CTS Bağlamında İşbirlikleri Nasıl Kurulabilir?" ve Dr. Öğr. Üyesi Nuran Belet'in "ILO 190 Sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesi" başlıklı konuşmalarının yer aldığı ve gün boyu süren çalıştaya, Türkiye'deki pek çok üniversiteden öğretim üyeleri ve sivil toplum çalışanları katılmıştır.

Prof. Dr. Duygu Bazoğlu Sezer ile, 6 Haziran 2023 tarihinde ve TED Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nün iş birliğiyle "Uluslararası İlişkiler Disiplinini Tanımak ve Kavramak" başlıklı bir seminer gerçekleştirilmiştir.

YouTube kanalımıza yüklenmiş olan seminer kaydına ulaşmak için [tıklayınız](#).

f. Podcast Yayınları

Merkezimizin Podcast kanalı TEDU Gender Podcast'in ilk bölümü, 22 Kasım 2021 tarihinde yayınlanmıştır. Bu akademik yılın yayınları, merkezimizde kısmi zamanlı çalışma burslu öğrenciler olarak görev alan Berfin Ece Aslaner, Büşra Başar ve Öykü Ünal tarafından birer metne dönüştürülmüş ve internet sitemizde yayınlanmıştır. Podcast yayınlarımıza ulaşmak için [tıklayınız](#).

“Melisa Ayşegül Çal ile Kırmızı Kapüşonlu Kız Üzerine Söyleşi”

TEDU Gender Podcast'in altıncı bölümünde, Şule Akdoğan Kırmızı Kapüşonlu Kız adlı kitabın yazarı Melisa Ayşegül Çal ile çocuk edebiyatı, anlatılar ve toplumsal cinsiyet bağlamında bir söyleşi yapıyor. Covid-19 bağlamında şekillenen Kırmızı Kapüşonlu Kız'ın Kırmızı Başlıklı Kız'dan farklılaşarak kurgulandığını ve böylece kalıplaşmış eril dil anlatılarını ve bunların toplumsal cinsiyet rolleri üzerindeki etkisini sorgulayan bir anlatıya dönüştüğünü tartışarak başlayan bu bölüm, edebiyat ve toplumsal cinsiyet çalışmaları kesişiminin kapsayıcı ve eşitlikçi eğitim için önemine vurgu yapıyor.

“Gülsüm Kav ile 25 Kasım, Kadınların Yaşam Mücadelesi, Özgürlük ve Umut Üzerine Söyleşi”

TEDU Gender Podcast'in yedinci bölümünde merkezin gönüllü üyesi Dr. Burcu Sarı Karademir, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Genel Temsilcisi Dr. Gülsüm Kav'ı konuk ediyor. Söyleşide 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Gün'ünde Kelebekler olarak adlandırılan Mirabal Kardeşleri anıyorlar ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun mücadelesinin kelebek etkisiyle dokunduğu hayatlardan, sahadaki mücadeleden ve kadınların yaşam haklarından bahsediyorlar.

BBC'nin 2020 yılında en ilham verici 100 Kadın'dan biri seçtiği Dr. Gülsüm Kav, olması gereken bir şeyi yaptığımız için ödüle layık görülme mahcup olduğunu ve ödülü canı pahasına mücadele veren tüm kadınlar adına sahiplendiklerini söyleyerek yüce gönüllülükle olsa da Gülsüm Kav ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun Türkiye'de kadınların anayasal hakları savunma konusunda verdikleri mücadele hem bugün kadınların yaşam hakları hem de Türkiye'de kadın hakları mücadelesinin tarihi bağlamında çok önemli ve kıymetlidir. Dr. Gülsüm Kav'ın değerli tecrübelerini paylaştığı söyleşide, Platform'un kuruluşundan, kadın cinayeti kavramından, şüpheli ölümlerin soruşturulmasının öneminden, kadınların yaşamlarına dair kendi kararlarını almak istediklerinde ve en çok Medeni Kanun'daki boşanma haklarını kullanırken veya kullanma sonrasında şiddete maruz kaldıklarından ve öldürüldüklerinden, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması kararının kadınların şiddete karşı verdiği mücadeleye etkisinden, Platform'un sınıf, cinsel yönelim, inanç veya etnisiteye bakmadan yaşam hakkını savunduğundan ve kapsayıcılığından, toplumun her kesiminden kadının özgürlük talebinden ve ana akım siyasetin kadınların taleplerinin gerisine düştüğünün bilincinde dahi olmayışından, Platform'un kapatılma davasından ve davanın Anayasal haklarımızın korunması bağlamında öneminden, Platform'un kadınlarca asla yalnız bırakılmadığından ve bırakılmayacağına inandıran kız kardeşlik bağından, kadın mücadelesinde üniversitelere düşen görevlerden ve daha başka bir dünya için özgürleştirici aile, aşk ve hayattan umutla bahsedilmiştir. Bu mücadelenin derinliğine dair not düşen bu söyleşi Mirabal Kardeşlere, erkek şiddeti sebebiyle hayatları tamamlanamamış kadınlara, yaşamları pahasına eşitlik ve özgürlük mücadelesi verenlere ve hayatları kadınların hak mücadelesiyle örülmüş feministlere ve kadınların yaşam hakkının ve özgürlüklerinin savunucusu Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun 'Mor Kelebekler'ine adanmıştır. Gülsüm Kav'ın şahsında Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'na dokundukları tüm hayatlar adına minnettarlık hisleriyle teşekkür ediyoruz. Nazım'ın insanlık için kurduğu "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" hayali kız kardeşlerimiz ve hepimizin için gerçek oluncaya değin özgürlük için mücadeleye devam etme inadı ve umuduyla...

g. Diğer Faaliyetler

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı (Gender Equality Plan)

TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı, 13 Eylül 2022 tarihinde ve 2022/19-5 sayılı Senato kararı ile kabul edilmiştir. Oluşturulma süreci merkezimiz tarafından yürütülen Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı'na ulaşmak için [tıklayınız](#).

Uzaktan Eğitim ve Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurtlarının Boşaltılması Kararlarına Dair Görüş Metni

13 Şubat 2023 tarihinde, TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi, öğrenci toplulukları ve Radio TEDU olarak, 11 Şubat tarihinde alınan uzaktan eğitim ve Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarının boşaltılması kararlarına dair bir görüş metni yayınlanmıştır.

#TalepEdiyoruz hashtag'i üzerinden paylaşılan görüş metnine ulaşmak için [tıklayınız](#).

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Mesajı

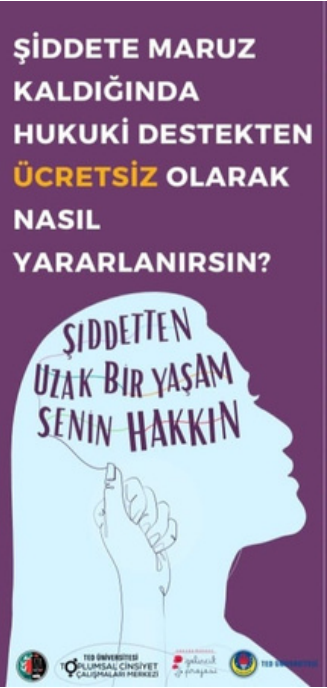
8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen ve pek çok ilde etkisini gösteren depreme dair mesajımızı içeren bir metin yayınlanmıştır.

Metne ulaşmak için [tıklayınız](#).

Kadın/LGBTİ+ Haber Bülteni

17 Mart 2023 tarihinde, Kadın/LGBTİ+ Haber Bülteni'nin ilk sayısı yayınlanmıştır. "Eşit Bakım Emeği," "Sağlık ve Hijyene Erişim," "Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık/Şiddet/Eşitsizlik/İhmal," "Etnik Kökene Yönelik Ayrımcılık/İhmal," "Destek, Yardım ve Çağrı," "Deprem Dayanışması" ve "Deprem Sonrası Ayrımcılık ve Eşitsizlik" bölümlerinden oluşan haber bültenine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Hukukta Tasarım Çalışması: Şiddete Maruz Kaldığında Hukuki Destekten Ücretsiz Olarak Nasıl Yararlanırsın?

25 Mayıs 2023 tarihinde, "Şiddete Maruz Kaldığında Hukuki Destekten Ücretsiz Olarak Nasıl Yararlanırsın?" başlıklı broşür yayınlanmıştır. Broşür, TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi ve Ankara Barosu Gelincik Merkezi'nin ortak çalışmasıyla hazırlanmıştır. TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi stajyeri Asena Damla Şahin'in içeriklerini oluşturduğu ve kısmi zamanlı çalışma bursiyeri Büşra Başar'ın tasarımını yaptığı broşürün, tüm Ankaralı kadınlara yardımcı ve yol gösterici olmasını umuyoruz.

Broşürün dijital formatını kaydederek ve yaygınlaştırarak, şiddetten uzak yaşam kurma amacımıza katkıda bulunabilirsiniz. Broşürün dijital formatına ulaşmak için [tıklayınız](#).

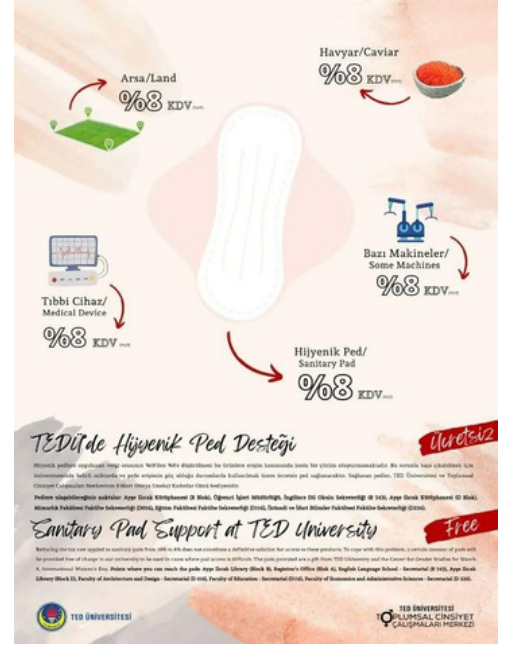
Toplumsal Cinsiyet Konulu Güncel Haber ve Köşe Yazıları Arşivi

Toplumsal cinsiyet konulu güncel haber ve köşe yazılarının derlenmesi çalışmasına devam edilmiştir. Her gün güncellenen derleme çalışmasına ulaşmak için [tıklayınız](#).

TED Üniversitesi'nde Hijyenik Ped Desteği

Türkiye'de menstrüel ürünlere Lüks Tüketim Vergisi adı altında yüzde 18 oranında vergi uygulanıyordu. Söz konusu vergi oranı, 2022 yılında %18'den %8'e düşürülmüştür. Ancak ekonomik krizden kaynaklanan fiyat artışları göz önünde bulundurulduğunda, bu ürünlere erişim konusunda kesin bir çözüm sağlamamış ve kadınlar, yoksul kesimler ve üniversite öğrencileri, "regl yoksulluğu" yaşadıklarını gündeme getirmeye ve menstrüel ürünler için vergi sıfırlaması talebinde bulunmaya başlamışlardır. Menstrüel ürünlerin temel ihtiyaç kategorisi altında değerlendirilmesi gerektiği ve regl yoksulluğunun eşitliğe dair toplumsal bir sorun olduğu açıktır. Bu sorunla başa çıkabilmek için, üniversitemizde belirli miktarda ve pede erişimin güç olduğu durumlarda kullanılmak üzere ücretsiz ped sağlanmaya başlanmıştır. Sağlanan pedler, TED Üniversitesi ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi'nin üniversitemiz mensuplarına 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü hediyesi olarak sunulmuştur. Hijyenik ped desteğinin sürdürülebilir olması için çalışmalar yürütülmektedir.

Emzirme ve Bebek Bakım Odası

13 Eylül 2022 tarih ve 2022/19-5 sayılı Senato kararı ile kabul edilen TED Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı'nın (Gender Equality Plan) birinci tematik alanı olan İş-Yaşam Dengesi ve Kurumsal Kültür (Work-Life Balance and Organisational Culture) başlığında, kısa vadeli hedef olarak yer alan emzirme ve bebek bakım odası mensuplarımızın kullanımına açılmıştır.

Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Merkezi'nin çalışmaları sonucu oluşturulan oda, H Blok giriş-katında, çay ocağının yanında bulunmaktadır. Hijyenik ve kişisel mahremiyetin korunmasına uygun olan odada, lavabo, koltuk, bez değiştirme masası, sehpa ve mini buzdolabı yer almaktadır. Kilitli durumda olan odayı kullanmak isteyen üniversite mensuplarımıza kişisel anahtar yaptırılacaktır. Anahtar talepleri ichizmetler@tedu.edu.tr adresine bildirilmelidir. Odayı kullanmak isteyen ancak anahtarını unutan mensuplarımız H Blok hijyen ve temizlik personelinin (ATALIAN) destek talepledebilir.

Staj Programlarımız

a. Kış Staj Programı

16 Ocak – 10 Şubat 2023 tarihleri arasında yürütülen kış dönemi staj programında, Suriyeli Kadınların Medya Temsilleri Çalışması, Akademide Bakım Emegi Çalışması, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Alanında Hak Temelli Çalışan STK'larda "Yaşlılık Ana Akımlaştırma" Çalışması, Eril Siyaset Çalışması, Din ve Kadın Çalışması ve daha önceki dönem staj program çıktılarının İngilizceye çevirisi çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar kapsamında, 24 stajyer merkezimizde görev almıştır.

Asya Selimoğlu
Ayşe Damla Önal
Azranur Elif Sucuoğlu
Beril Atalay
Beste Sağlam
Betül Alp

Beyza Kahveci
Buse Baylar
Esra Akçabağ
Esra Kasap
Gizem Derebek
Gülsün Tercanlı

Hatice Tosun
Hicran Çokyaman
Irmak Dündar
İrem Aras
Nefise Gül Özulucan
Nurefşan Altay

Pınar Akgün
Şeyma Nur Şafak
Tuna Keskin
Yasemin Kılınc
Zeynep Oyan
Zeliha Yetiş

b. Yaz Staj Programı

24 Temmuz – 18 Ağustos 2023 tarihleri arasında yürütülen yaz dönemi staj programında, Kadının Soyadı Konusunda Farklı Ülkelerin Yasal Düzenlemelerini Araştırma ve Derleme Çalışması, Medyada Kadının Hareketliliğine Dair Temsilleri İnceleme Çalışması, Siyasal Erkeklik ve Kadın Güçlenmesi Çalışması, İşe Alım Süreçlerinde Toplumsal Cinsiyetin Etkisini Azaltmaya Yönelik Uygulamaları İnceleme Çalışması ve Türkiye'deki Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ya da Uluslararası İlişkiler Bölümleri ile İlgili Toplumsal Cinsiyete Dayalı Veri Taraması Çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar kapsamında, 13 stajyer merkezimizde görev almıştır.

Ahmet Eren Tuncay
Aslı Meraki
Asya Beyza Şahin
Aylin Demiral

Betül Kahraman
Beyza Genç
Meryem Gümüş

Özge Karban
Önem Ceren Turhan
Şevval Bahtiyar

Yiğit Yiğitsoy
Zeynep Begüm Keskin
Zeynep Sevinç

Gelecek Dönem

2023–2024 Akademik Yılı'nda Akademiye Feminist Köprüler Kurmak ve Eleştirel Erkeklik Çalışmaları başlıklı seminer serilerine ve podcast yayınlarına devam edilecektir. Kış ve yaz staj programları tekrarlanacaktır. Tüm etkinliklerden ve duyurulardan haberdar olmak için internet sitemizi ve sosyal medya hesaplarımızı takip edebilirsiniz.

İnternet sitemiz için [tıklayınız](#).

Sosyal medya hesaplarımız için [tıklayınız](#).

Podcast yayın hesaplarımız için [tıklayınız](#).

YouTube kanalımız için [tıklayınız](#).